

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 " — "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hóra 1 " — "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:
 Fő-utcz. Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Meghívó.

A városi bizottsági tagok választása tárgyában folyó hó 8-ikán meghozott párthatározatoknak módosítása válván szükségessé, városunknak képviselő-választásra jogosított szabadelvűpárti polgárait tisztelettel kérem, — hogy az intéző bizottság ide vonatkozó javaslatának tárgyalására folyó hó 14-én szombaton d. u. 5 órakor a „Bika-szálló éttermében szíveskedjenek teljes számban megjelenni.

Debreczen 1893 évi október 12-én

Lengyel Imre
 szabad-elvű párt elnök-
 helyettes.

Vita a király intései felett.

Október 12.

—á— A király a boros-sebesi fogadtatások alkalmával a nemzetiségek s különösen a románság egyházi képviselői kötelesség gyanánt hangsúlyozta a fennálló törvények s alkotmány iránti hűséget és ragaszkodást, s elítélte e nemzetiségek közti békét zavaró sovinizmust. Kőszegen pedig a törvényhatóságok előtt az 1867-ki kiegyezési alap állandó fenntartására veté királyi szavát a mérlegbe, s elítélni szölt a csábító jelszavak s félrevezetések ellen, melyek a kiegyezés megdöntésére irányulnak.

S e királyi szavak megbíráására nagy szégyenletes és veszélyes vitát kezdett mind a szélsőbal mind az Apponyi-párt. Szégyenletes mert az a színe van, mintha az ellenzék nem tudná hogy, a király által hűséggel hangoztatott alkotmányon alapszik a magyar állam-
 eszme s megerősítve van a magyar nemzet legitim hegemoniája, s hogy az 1867-ki kiegyezés alapján létrejött állapotok teremtették meg Magyarország azon politikai s nemzetközi tekintélyes állását, melynek nem örvendett a nagy igazságos Mátyás óta. S veszélyes e vita, mert annak tárgya s modora mélyen sérteti a mi királyunkat, akinél az alkotmányhoz való szigorú ragaszkodását illetőleg nem volt igazabb s igazságosabb királyunk háromszáz év óta.

A vita ürügye, hogy a király szavai Magyarország államiségének nem eléggé felel meg, s mintha e szavak mögött a föderalizmus veszedelme fenyegetne, akkor midőn a király épen az alkotmány s a magyar államesség s magyar hegemonia elismerésén alapuló 1867-iki kiegyezés szilárd fenntartására emelte fel szavát. Nem elvakultság vagy nem feneketlen gonoszság ez?

Egyetlen mentséget lehet csak felhozni, hogy a kiegyezés megdöntésére törekvő szélsőbaltól eltekintve, mely tehát e vitában tudja mit akar — az

Apponyi-párt gondolatnélküliségben szenved. Ha ezek szája ize szerint intézetnek Magyarország politikája, akkor szembe kellene szállnunk mind azokkal, kik nem oly bolond sovinizták, mint ők, Ausztria németjeivel, szlávjaival, ultramontjaival s liberalisaival, a hadsereggel; vasszigorúsítással magyarosító nemzetiségi politikát kellene követnünk, s mindezen bolondság megkoronázására meg kellene semmisítenünk a korona s nemzetközi egyetértés föltételeit.

Ez-e a hazafias politika? Amely a magyar önálló állam valamennyi barátait szomorítja, s a magyar nemzet összes ellenségeit kárörömmel tölti. Ez oly politika lenne, mely megsemmisülésünket idézné elő, s melynek követése tehát valóságos öngyilkosság lenne.

Valóságos megváltó tény volt tehát az a fényes beszéd, melylyel Wekerle miniszterelnök e politikát s politikusait leleplezte, egyként megvédelmezvén alkotmányunk két fő tényezőnek a koronának s a magyar nemzetnek jogait s megvédelmezvén a kiegyezést, melyen nemzetünk s államunk már rég nem létezett mostani hatalmi állása nyugszik s mely jövő fennmaradásunk biztosítója. Az ellenzékre különösen mint villámsújtás hatott, midőn ellenzéki lapokból bebizonyította, hogy a királyi válaszokkal eleinte teljesen meg voltak elégedve s

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Az asszony.

Nem is tudom miféle szentimentalizmus fog el engem realistát mindig, ha én egy asszonyt megpillantok. Valami olyan részvét-téle még akkor is, ha vén, ha csut, ha szegény az illető nő. Innét van, hogy a lóvonaton fölkelek, ha bár mily csut nő száll is föl s neki helye nincs-e. Ha bármily műveletlen is az az illető, nem is köszöni meg a neki nyújtott kényelme; oly részvéttel nézem. Ha fiatal, úgy gyönyörködöm benne, mosolyában s kívánom neki, hogy mindig is mosolygjon.

Ha vén és sóhajt, akkor képes volnék levenni a fejéjét, hogy reátegyem a kezemet homlokára, arra a ránczos fáradt homlokra és megkérdezni őt: mi bántja?

Ha köhög, szeretném gyógyítani, ha pőről, akkor még jobban sajnálom. Elgondolom, hogy bizonyosan rossz hangulatban van, valaki megbántotta s most el van keseredve. Innét van, hogy különösen az ó-budai lóvonatu kosikon sokszor még batyukat is az ölembe raknak. Ugy kuszgázik szememből az, hogy sajnálom azokat a batyus asszonyokat. Sokszor az a batyu telve van dohánynyul, melyet a kis boltosné Budapesten bevásárolt s otthon Ó-Budán elad. S én úgy találgatom, mi haszna lehet az elárusításból. Majd még rosszabb illatu sajtók kerülnek térdeimre s én a penetráns szagtól úgy szeretnék menekedni de a világért sem sérténem meg a tulajdonosnőjét azzal, hogy protestáljak a reám rakott teher miatt. Sőt kérem, még a bűnös, tévedt nőket is sajnálom.

Kifestett arcaik alatt kutatom, milyen lehetett mig ez iszonyu sorsra került s az egyedüli nő, kit utálok, megvetek, az a garde — az a soi disant „mama,“ kiket megtudnék fojtani, hogy elrontani segítette őket.

Istenem, hiszen az asszony, az mind gyermek. Hiába affektálják az emancipációt, hiába kenyérkeresők, hiába orvosok, hivatalnokok. Ők mind rabok! Nem szabadok!

A legelzülöttebb férfi egy szóval úgy megsérthet egy asszonyt, hogy az elájul, vagy elmenekszik, vagy . . . s ez a legrosszabb, dühbe jövén tehetetlenül védi magát.

Az asszonyi állapot — szenvedő, passiv! Ha helyet is foglal a társadalomban, mennyivel több lelki fenségre és küzdelemre van szüksége hogy kivívott helyét meg is tarthassa.

S mily nemes a legromotabb is szerelmében. Áldozatkész gyöngéd, figyelmes. Remeg családjáért, remeg mindenért. Idegei finomabbak. A bűn, ha kecsgetteti is, ennek édességét a félelem, a rajtakapástól ijedelem megmérgezi.

Ha bátor is — nyul!

Ha ápolásában, midőn szerettei betegek — oroszláni hősiességet tanusít is, a legelső haldoklójánál — nyullá válik, összeesik.

Oh én ezt bizonyíthatnám! Én observáltam. Mint feleség még akkor is jobb, ha csal, az urához, mint a legjobb férfi, jó lehet szerette nejehez.

S mennyit tud tünni!
 Csak is azon egy esetet beszéltem el, mely velem az idén történt.

A lóvonaton baktattunk a kerepesi uton. Én a temetőbe igyekeztem.

A kerepesi-ut tudvalevőleg tele van pálinkás boltokkal.

Szombat volt és hat óra elmúlt már. Minden bolt előtt egy csapat tót napszámos álldó-gált. Pálinkát ittak és röhögtek.

Az ilyen csapat közepén állott egy szép szőke ifju asszony, karján egy pirinkó gyermekkel. Egy hosszú, tót legény ütötte, verte. Az asszony sirt, esdekelt, szabadon maradt kezével húzta a verekedőt hazafelé. De ez ordított, káromkodott. Csapkodta pofon a szegény asszonyt. A körülálló tótok röhögve daloltak „dusa moja Milka! dusa moja Milka!“

Egy sem védelmezte az ifju feleséget.

A lóvonat éppen lassabban ment. Engemet szörnyű düh fogott el. Az asszonykultusz ébredt-e fel bennem, vagy az emberbaráti részvét, — leugrottam a lóvasútról. Oda rohantam, a verekedő tótot ökömlel kétszer orra vágtam. A tót hátra esett. Az én keztyűm szétrepedt. S a néző tót legények mind a férjet röhögtek most, ki káromkodva bemenekedett a pálinkás boltba.

El perczben hátba vágott valaki isszonyuan. Megfordultam, hogy fölön rázzam a vakmerőt, és mit láttam?

A méltatlanul bántalmazott feleség, kit védelmeztem, vert meg engemet.

Azt hiszitek, hogy megszárdtam! Nem én? Hanem szerettem volna megölelni, hogy hitvesi szerelmében mily fönséges volt.

Felmenekedtem egy másik lóvonatra és éjjel, ha hátamra fekszem, ma is olyan jól esik az a sajtó a lapoczka között, mert arra emlékeztet, hogy igenis az asszony, az mind nemes, szerető lény!

Bogdanovits György.

csak később párttaktikából határozták el azok kifogásoló vitatását, hogy úgy föl-mint lefele a Wekerle-kormány állását gyöngítsék.

Se czélnak éppen ellenkezőjét érték el. A szabadelvűpárt egységesebb s erősebb mint valaha, a dinasztia pedig meggyőződött, hogy az 1867-iki kiegyezésnek, benne Magyarország békés fejlődésének az ő s a monarchia hatalmának e kormány az egyedüli megbízható védelmezője s biztosítója.

Lehetetlen hogy ezt az egész magyar nemzet is bene lássa, s megyei hatósági s népgyűléseken ne tiltakozzék azon politikuskok ellen, kik önző hatalmi czélból a magyar állami s nemzeti élet biztosítékai ellen dolgoznak s a nemzet s a korona közti jó egyetértést veszélyeztetik.

— Országgyűlés Szilágyi Dezső napja volt a tegnapi. A királyi válaszok fölötti vitát azért provokálta az ellenzék, hogy a kormányt és a szabadelvű pártot kellemetlen helyzetbe hozza s a király és nemzet között — mint két malomkö között a buzaszemet — összemorzsolja. S ime, az az eredmény, hogy a kormány és a szabadelvűpárt megerősödve kerül ki a vitából s kiviláglott, hogy a király és a nemzet között a kormány mily híven teljesíti a közvetítő és összekötő szerepét. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter mai kiváló szónoklata egyéb jelességeitől eltekintve, már csak azzal is nagy szolgálatot tett, hogy a homályos és elhomályosító ellenzéki interpretációk ellenében tisztázta azt a közjogi viszonyt, a melyben korona és nemzet állanak. Va öban örökbecsű fejtegetések azok, melyeket Szilágyi Dezső e témáról a ház elé terjesztett. Hogy mily fényes dialektikával verte le az ellenzéki szónoklatot, hogy mily sikerrel s néhol mily szellemmel és humorról polemizált, arról nem is szükség beszélni; elég, ha annyit konstatalnok, hogy Szilágyi Dezső ma maradt magához s valóban elragadta a szabadelvű pártot, mely lelkesen tapsolta és éljenezte. Horváth Béla előadó igen talpraesett beszédet mondott az ülés elején; Szilágyi Dezső beszéde után pedig Helfy Ignácz félre-éretit szavait igazította helyre s Apponyi Albert gróf pártja tetszésétől kísérve megtartotta zárbeszédét felirati javaslata mellett.

— Birósági személyzet szaporítása. A törvényszéki és járásbirósági bírói és segéd-személyzeti létszám fölemelését teszi szükségessé a vizsgálóbírói intézmény fejlesztése, az örökösödési eljárás küszöbön álló reformálása, az erdélyi birtokrendezési ügyek gyorsítása, a telekkönyvek kiigazítását tárgyzó intézkedések végrehajtása s főleg az új polgári peres eljárás életbeléptetése. Mindezek alapján az igazságügyminiszter a jövő évi ápr. hó 1-étől kezdve hatvan bíróval, hetvennégy albiróval, tíz jegyzővel, tizenhét aljegyzővel és hetvenöt írnokkal szándékozik az eddigi létszámot szaporítani, a jövő év elejétől kezdve még huszonhét új telekkönyvvezetői állást rendszeresíteni, ennek fejében megszüntetvén ugyanannyi segédkönyvvezetői állást.

— Belföldi hírek. (Válság a nemzeti pártban) A P. H. arról értesül, hogy a nemzeti párt egy része különválni készül Apponyitól. A kilépők élén gróf Károlyi Sándor és gróf Wenkheim Frigyes állanak s ezek magukkal vonnák a fiatal arisztokraczia képviselő tagjait s ezek adhaerenciáját, összesen tizenhat-husz képviselőt, kik Apponyi magatartását, nyilatkozatait az egyházi reformokkal szemben, valamint jelenlegi álláspontját a királyi válaszoknál, nem tartják magukra nézve kielégítőnek. Már két konferenciát tartottak.

— Szeged város küldöttsége

mely a harmadik egyetemért jár a fővárosban, Szilágyi, Lukács, Fejérváry és Hieronymi minisztereknél is tisztelgett, kik a deputációt rokonszenvesen fogadták. — Óbecse városnak a jövő évi költségelőirányzata szerint 41,790 frt 05 krral több bevétele, mint kiadása van. A bevétel főösszege 301,931 frt, a kiadásé pedig 260,440 frt 95 kr. A város nem kevesebb, mint 102,150 frtot költ évenként kulturális czélokra. A polgárságot nem terheli egy krajczár közköltőség sem. — (Ujref. felsőleányiskola). A heves-nagykunsági egyházmegye közgyűlése elhatározta, hogy az egyházmegye Mező-Túrón fokozatosan fejlesztendő felső leányiskolát állít.

Jókai és a szoboszlóiak.

Magilis szoboszlóiak tudvalevőleg tekintélyes polgárokból álló küldöttséget indítottak a fővárosba, hogy odafenn Wekerle miniszterelnök „disz-polgártársuknál” adóhivatalt eszközöljenek ki a magyar Dóriának, a belügyminiszternél pedig a fősolgabírói székhelyet bizossítsák a maguk számára. Ugyanez a küldöttség Jókai Mórnál is tisztelgett s a költőnek átnyújtotta a város diszpolgári oklevelét, egyszersmind üdvözölte öt ötven éves jubileuma alkalmából.

Jókai ugyan elhatározta, hogy az országos ünnep előtt nem fogad tisztelgéseket, de a küldöttségnek erről nem volt tudomása s azért Jókai bement svábhgyi villájából bajza-utczai lakására s ott várta a tisztelgő szoboszlóiakat. Polonyi Géza, Hajdu-Szoboszló orsz. képviselője vezette a küldöttséget, a mely tizen-négy tagból állott, élén Thurý Albert polgármesterrel.

Lekötelező nyájassággal és magyaros vendégszeretettel látta Jókai vendégeit, a kik magukkal hozták a diszpolgári oklevelét, a mely valóságos remekmű. Polonyi Géza mondotta a üdvözölő beszédet.

A magyar alföld messze rónáiról — szolt a többek közt — megjelentek előtted azok, a kik csak büszkeségüket hozták magukkal, hogy magyarok és hazafiak. Eljöttek tanúságot tenni arról, hogy megértették törekvéseidet, megértették, amikor nemzeti ujjáébredésünk nagy korszakában hajnalcsillaga voltál a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméinek. Az elnyomatás súlyos korszakában, nemes tettekre ébresztetted a nemzet hű fiait és megirtad munkáidat, a melyek hosszú századok múlva is mérföldjelzői lesznek annak, hogy még ama súlyos viszonyok közt is ihlett ajkak képesek voltak a nemzet hazaszeretetét és szabadságszeretetét ébrentartani.

Beszéde végén Polonyi utalt arra, hogy Jókai mestere, vezére volt a közéletben. A politikai pálya csak utjait választotta el, de tisztelete és ragaszkodása Jókai iránt sohasem csökkent. A költő éltetésével fejezte be szavai.

A szívből fakadó, őszinte szavak annyira meghatották a jubilánst, hogy annak végeztével könyvekre fakadt s nyakába borult a küldöttség szónokának.

Miután még Thurý Albert polgármester beszéd kíséretében átnyújtotta a diszpolgári oklevelét, Jókai meghatottságtól remegő hangon így válaszolt az üdvözlésre:

„Kedves barátom! Tisztelt uraim! Bizony nem voltam elkészülve arra, hogy ékes szavakkal válaszoljak, de beteg is vagyok; az influenza, mely úgy látszik állandóan barátommal szegődött, újból meglátogatott. Csak ez tartóztat vissza attól, hogy mindegyiküket csókjaimmal el nem halmozom. Kitagadhatná és miért tagadnám én, hogyha engem egy nemzetnek osztatlan kitüntetése, a mely másokat csak a sirjukban keres fel, életemben a gyönyörnek és a soha nem képzelt boldogságnak teljességével tölt el. Megvallom, igaz megelégedésemet találom benne és boldognak tartom magam, hogy ez első üdvözlés politikai ellenfeleim táborából szól felem. Kedves barátom és pályatársam, az önök képviselőjük már

jelezte, hogy utaink külön váltak, de köztünk nem fekszik egy tenger és jól mondta, hogy csak utaink váltak szét. Csekély különbségek választanak el egymástól bennünket és én nem mondok le a reményről, hogy mi, a kik a vég-czélban egyetértünk, életünk hátralévő szakában még meg fogjuk találni az érintkezési pontokat, hogy együtt harcolhassunk.

Életem egész fonálán szeretettel csüggtém azon a magyar vidéken, a melynek egyik középpontja Hajdu-Szoboszló városa. Ünnepeles fogadalmat teszek, hogy a mit eddig nem tehettem, fel fogom keresni a derék magyar népet, hogy személyesen róhassam le hálám adóját és adjam át nekik köszönetemet. Hogy pedig azon szavak, melyeket az önök szerettett képviselőjük, kedves barátom és pályatársam hozzám intézni szives volt, ne csak légebe röppenő szavak maradjanak, arra kérem öt, tegye nekem lehetővé, hogy azokat irataim között drága ereklye gyanánt megőrizhessem. Fogadják és vigyék meg köszöneteimét küldőiknek azon ígéretem kapcsán, hogy megtört egészséggemmel életem hátralévő napjait a haza és a magyarság szent ügyének szentelem, a mint hogy szentelem eddig is. (Éljenezés).

Könyvek gyűltek Jókai szemébe, amikor beszédét befejezte s a küldöttség tagjai is mélyen meg voltak hatva.

Irodalom — Művészet.

* Jókai jubileuma. A Jókai Mór jubileumának rendezése ügyében alakult nagybizottság ülést tartott Eötvös Loránd báró elnöklete alatt. Az elnök az ülés megnyitása után jelenti, hogy a tervek közül már megvalósul az, hogy az ünnepelt férfinak díszalbumot nyújthassanak át, a melyet legelső művészeink állítottak ki. De az a terv is sikerült, hogy Jókai összes műveit kiadásának s az ekként befolyó összeg — mintegy nemzeti ajándékul — nyújtassék át a koszorus költőnek. Reményi, hogy ez az összeg elfogja érni a 100 000 frtot. Ugy véli, hogy e két szép terv létesítésével az ünnepiességek legfőbb része meg van állapítva. Most már csak az lenne eldöntendő, hogy az ünnepiesség zárt falak között tartassék-e meg, vagy pedig a nagyközönség bevonásával, nyilván az utczán. Ó az előbbi módot tartja méltóbbnak az ünneplő közönségre s az ünneplőre is. (Általános helyeslés.) A bizottság ezután még elhatározta, hogy a jubileum ünnepesség a Vigadó termében 1894. január 6-án fog megtartatni. Az ülés ezzel véget ért.

* Az Andrássy szobor A gróf Andrássy Gyula sóbrára hirdetett pályázat sorsa eldőlt. A pályázat okt. elején járt le s a beérkezett pályaműveket a Magyar Tudományos Akadémiában állították föl. A pályázat kitűnően sikerült, mert nem kevesebb, mint tíz kiváló művész küldött be munkát. A pályázók fele hazai, fele külföldi művész volt. Magyar művészeink közül Zala György, Strobl Alajos, Róna József, Szécsi Antal és Kiss György vettek részt a pályázatban, a külföldi pályázók közül kettő olasz, egy párisi, egy berlini és egy amsterdami. A bírálóbizottság egyhangulag hozta meg határozatát, melylyel az első díjat, a hatezer koronát Zala Györgynek ítélte oda. A négyezer koronás második díjat Eberlein Guszáv berlini művésznek, és a kétezer koronás harmadik díjat pedig Strobl Alajos tanárnak adták. A bizottság a többi pályázó iránt is elismeréssel van. Róna József és Klein Miksa Berlinben élő hazánkfia mintái alkalmassint meg fogja vásárolni. Zala György most még csak az első díjat kapta meg, de nyilván reá fogják bízni a szobor elkészítését is.

Színház.

* **Tizenkettedik előadás.** A negyven „hatatlan“-ok egyikének, Feuillet Oktávnak, kit regény- és színműírói érdemei következtében a francia Akadémia már 1862-ben 42 éves korában tagjává választott, egyik híres műve „Delila“ került tegnap színpadra. A világszerte ismert és még mindig kedvelt „Egy szegény ifjú története“ szerzőjének második drámája ez, melyet 1857-ben írt és mely nemcsak hazájában, de a világ valamennyi színpadán rendkívüli hatást keltett, mindaddig, míg az újabb írók a romantikus iskolának teljesen hátat fordítva az azóta modernné vált naturalizmust kedveltették meg a közönséggel. Annyi áll, hogy a mi korunk már nem fellángzó regényességet, érthetetlen mysticizmust, szentimentális szívlemlengéseket, de az életből kimarkolt eseményeket, életmű alakokat óhajt a színpadon. Mindazáltal mind a hat képre osztott 3 felvonáson át érdeklődéssel és élvezettel követtük a darab meséjét, mert a mesteri technika és a szép nyelvezet nem kerülhették el a hatást. Kevésbé hatottak a szereplők és pedig első sorban azért, mert részben készületlenül léptek fel. Carnioli lovag egyike a legkitűnőbb szerepeknek, mely már nem egy ambíciózus színészt segített a művészi polczra. De egy ambíciózus színész, ha ilyen szerepre vállalkozik, mindenekelőtt jól meg tudja aulja azt, Péchyről azonban ezt nem mondhatjuk. Pedig rokonszenves megjelenése, helyes hanghordozása, nemes magatartása és egy bizonyos diskretilió különösen alkalmassá teszik Feuillet alakok személyesítésére. Roswein, a tág szívű, de szűk jellemű zeneszerző szerepében Csiki eleinte igen szépen tartotta magát, később azonban tulságos kiabálással elrontotta kedvező hatását, melyet szép végjelentéssel sem bírt helyreütni és ezt annyival inkább sajnáljuk, mert Csikiben van képesség és értelem a drámai erő kellő kifejezéséhez és megvagyunk győződve, hogy ha több fáradságot vett volna magának a szerepét átgondolni, meg is találta volna a helyes hangot. Ardai Ida is tovább ment a kelleténél, azért nem is volt jó estéje e különben nagytehetségű művésznőnek. Excentrikus dolgokat elnéz a közönség excentrikus művésznőnek, ha az egy Sarr Bernhard vagy egy Duse, de a ki kevésbé magas fokon áll, annak nem szabad oly eszközökkel hatást vadászni, mint a térdenoszás és a kézcsók. Márt há kitűnő személyesítőre talált Cserni Bertában. Nemes egyszerűséggel szívől jövő közvetlenséggel játszott. Taps és ismételt kihívások jutalmazták. Sándor Emil is csak megerősítette azon már kifejtett véleményünket, hogy ő jó és komoly színész. Azonban ő is szerep nem tudásban szenvedett. Nem az ő terhére rójuk ezt fel, hanem a színigazgató urnak ajánljuk figyelmébe azt, hogy engedjen kellő időt személyesítésnek a tökéletes betanulásra, hogy ezután is fentarthassa azon jó benyomást, melyet az eddigi összevágó előadásokkal tett. A legnagyobb sikert azonban Stoll Károly aratta, ki az opera jelenetben a színpad mögött csengő hanggal és szívreható érzéssel énekelte a Roswein által szerzett és később szerzőjének halálát előidéző gyönyörű áriát. Ezzel csak igazolta a megelőző kritikánkban hangoztatott nézetünket, mely szerint lyrikus szerepekben iskolázottsága által hangját sokkal inkább érvényre tudja emelni, mint komikus szerepekben, melyekben a gyenge játék is utjában áll sikerének. Ezért is énekel mindig több hatással a színpad mögött. (1.)

Vegyes hírek.

* **Szeged lakomája az újságírók tiszteletére.** A szegedvárosi küldöttség, mely jelenleg a harmadik egyetem érdekében a fővárosban időzik, lakomát adott azoknak a volt szegedi íróknak tiszteletére, kik jelenleg a fővárosban élnek és tollukkal mindenkor buzgón és odaadón támogatták Szeged érdekeit. A lakoma folyamán Lázár György h. polgármester meleg szavakban megemlékezett a szereteiről, melylyel a Szegeden volt írók a város iránt a távolban is

viseltetnek s kikben Szeged sohasem csalatkozott. Ezért az alföldi nagy város polgársága nevében köszönetét kifejezte. Babó Emil orsz. képviselő a küldöttség vezetőjét, Pálffy Ferenc polgármestert köszöntötte fel; a vendégek részéről Léva Ferenc osztálytanácsos mondott köszönetet és a kulturmissióját buzgón teljesítő Szegedért s annak derék magyar népeért üritette poharát.

* **Egy kis tévedés.** E cím alatt józsu kis epizódot mond el a „Pécsi Napló.“ Baranyavármegye hatósága ugyanis a falusi gólyamamákat a pécsi közkórházban szokta kiképeztetni, s e czélből a tisztí főorvos ajánlatára hozott a vármegye viasz figurákat és hozzávaló sebészeti eszközöket. A furcsa eszközök megérkeztek, át is adták azokat egyik megyei csatlósának, hogy vigye le a küldeményt a kórházba. A csatlós azonban rosszul értette a szót s levitte a csomagot a megyei árva-házba, hol a házvezető szürkenéne szives készséggel vette át s csak annyit kérdezett, hogy ki küldi, minek küldi? A csatlós, a mint értette úgy mondta meg az irgalmas nénének az üzenetet: „Az alispán ur küldi, hogy tanuljanak róla.“ Képzhetni, mekkora volt a hatás, mikor a ládát felbontották. A nének elszörnyködve panaszkodtak el a történetet a vármegyéhez, a hol aztán felvilágosították őket, hogy nem nekik szolt a csomag és az üzenet, egy kis tévedés volt a dologban.

* **Megszökött oláh martir.** Pár héttel ezelőtt állott Popovics Aurél, az oláh agitátor Kolozsvárott a sajtóbírósa előtt, a „Replika“ miatt, izgatással és az állam ellen való lázítással vádolva. Popovicsot — mint akkor megirtuk — vétkesnek mondták és négy évi államfogházra ítélték el. A mig ez az ítélet jogerőre emelkedik, Popovicsot ötezer forint biztosíték ellenében szabadon bocsátották. Most azt írják, hogy Popovics szabadságát szökésre használta föl. Elutazott Svájcba, a hol követették őt neje és fia is, és ott fog lakni most ebben a kis államban, a mely tudvalevőleg politikai foglyokat nem szolgáltat ki. A románság vezetői már tudnak a dologról, de hallgatnak róla és nem írnak erről lapjaik se mindaddig, míg a kuria ítéletének kihirdetésére nem kerestetik majd Popovicsot. — Furcsa dolog, ha az ilyen bátor avassák és ötezer forint hátrahagyásával kívándorol Svájcba, a hol felszabadítandó oláhok nincsenek ugyan, de az a jó megvan, hogy politikai vétkeseket ki nem adnak.

* **Idegbeteg képviselő.** Öszinte részvétellel értesülünk arról, hogy Vályi Árpád orsz. képviselő, a függetlenségi és 48-as párt egyik rokonszenves alelnöke a mult év folyamán oly súlyos természetű idegbántalomba esett, mely méltán ad okot a legszomorubb sejtelmekre. Vályi már a szerdai ülés folyamán feltűnően viselkedett, odament Asbothoz gratulálni, tündetőleg kezett fogott vele. Este pedig a nemzeti kaszinóban több előkelő politikus előtt a királyhoz címzett leveleket mutogatott s azt beszélte, hogy ő felsége őt bizta meg a kabinet alakításával. Barátai értesítették egyik rokonát, Teleky Ede grótot, hogy jöjjön érte orvosral. A kaszinóból éjjel Andrassy Tivadar és Gyula grófok, valamint Rohonczy Gedeon kísérték lakására a boldogtalan fiatal képviselőt, a ki azóta is folyton a miniszterium alakítása rögeszméjével foglalkozik. Délelőtt meglátogatta Thaly Kálmán, a ki előtt úgy nyilatkozott, hogy azonnal kimegy Gödöllőre a királyhoz s előterjeszti miniszterei névsorát. A részvét a jobb sora érdemes fiatal képviselő szomorú esete iránt általános.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a szeged és kezező hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelőknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapon éut d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirás hivatalnál október 13-án: Változó, derült meleg.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. Október hó 13-án reggeli 7 órákor. Hőmérséklet 10.4 C. fok. Légnymás 762.9 millim. Szélirány nyugati. Csapadék tegnap reg. 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugy nezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 19 fok. Legalacsonyabb hőm. 8 fok.

Séta hangverseny a Margit fűrdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órákor.

Okt. 14. Este 8 órákor **Vértesi-bankett** az „Arany Biká“-ban.

Okt. 14. Az orvos gyógyszerész egyesület közgyűlése délután 5 órákor.

Okt. 18. Városi bizottsági tagok választása.

Október 27. A debr. ker. beteg-segélyző pénztár közgyűlése délelőtt 9 órákor a városházban.

November 1. Egyházkerületi közgyűlés.

— **Meghívó.** A szabadelvű párt lapjának a „Debr. Ellenőr“-nek másfél évtizeden át lankadatlan buzgalommal dolgozott felelős szerkesztője Vértesi Arnold ur városunkból elköltözése miatt a szerkesztői teendőktől visszalépvén, folyó hó 14-én szombaton este 8 órákor a Bika szálló éttermében volt szerkesztőnk tiszteletére bucsuestélyt tartunk, mely alkalomra a párt tagjai megjelenésre felkéretnek.

Debreczen 1893. október 9.

Az intéző bizottság.

— **Jókai jubileuma Debreczenben.** Jókai 50 éves írói jubileumát Debreczenben rendező szűkebb körű bizottság vasárnap ülést tart, melynek összehívása iránt ma intézkedett a Budapestről Debreczenbe érkezett Vértesi Arnold elnök.

— **Szüret.** Bachus kertjeiben, a szőlős kertekben zajos élet folyik, úgy, hogy megszenyülve hallgatnak el a szőlő esküdt ellenégei, filokszéra, peronospora és akcziz... Pardon, hiszen ez nem bogár, legfeljebb csak (e s o d a b o g á r !) Sok bor terem és e mellett édes s így a hangulat meglehetősen vidám. Tánccz, zene, dal, sziporkázó röppentyűk és tréfák, édes must, mosolygó szőlő fűrtök, taraczk durrogás, juhúsos kása, szedő fiúk és lányok, egy szóval együtt vannak a magyar szüretetek összes attributumai. Jó kedv van hát a Debreczent övező kertészekben s nem is igen jut eszünkbe a költő kérdése.

„Szüret-é az, vagy talán tor?“

A költő ezt az elnyomatás szomorú éveiben kérdezte egy bus szüreten. Boldog hazám, hogy ma dus szüreted van minden téren s fiad aggodalom nélkül ürithetnek poharat boldogságra!

— **A város új jövedelme.** Az italmérsi jogok megváltásáról szóló 1888. évi XXXV. t. cz. 69. §-a értelmében az állam azon többletből, amennyi az italmérsi jogok megváltása fejében fizetett kártalanítási törke évi törlesztési járulékaiknak és kamatainak fedezése után megmarad az italmérsi jövedék jövedelméből, ama városokat és községeket, melyek a megváltások kiváltságos jogok alapján bírták a regalét, 1893-tól kezdve — sőt a zárt városakat, 1890-től kezdve — jutalékban részesíteni köteles. Debreczent e törvény szerint már 1893-ról a tisztza jövedelem 30%-a illeti meg. A városnak ez új bevétele, a mire fölötte nagy szükség is van, igen jelentékeny lesz, miután tudvalevőleg 1893-tól kezdve egy szövetkezet csaknem 300,000 frt évi bért fizet a kincstárnak a debreczeni italmérsi és fogyasztási adók kezeléséért. E hatalmas összegből 198,260 frt esik a bor, sör és szeszital adókra, amelybe úgy az italmérsi jogok illetékei, mint a fogyasztási

adók bele vannak ugyan számítva, de még így is magas összeg jut a régi italmérési jogokra; így például a régi bor italmérési adó 39,621 frt 12 kr., a sör italadó 12 038 frttal számítatik, a melyhez még a régi szez-es italadó járul. E három adónem kezeléseért a város 1893-ig évi 90,000 frtot fizetett az államnak. A kincstár pedig tudvalevőleg 1.389.077 frtért váltotta meg a debreczeni regálét, s regálék ártalanítás fejtében évente mintegy 63 000 frtot fizet a házipénztárnak. Ez adatok összevetéséből megközelítőleg kiszámítható, hogy mennyi az az összeg, a mely az italmérési jövedék tiszta jövedelméből törvény szerint a várost illeti. A debreczeni pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszter számára már összeállította s fel is terjesztette azokat az adatokat, melyeknek alapján a pénzügyigazgatóság területén levő városokat és községeket megillető 30, illetve 20 és 10 % részesedés kiszámítandó lesz. Ily jövedelemben fognak részesedni Debreczenen kívül Bősörmény, Szoboszló, Hádáz, Dorog és V. P. ércs. A hánási regálé tulajdonjoga a város és közbirtokosság között még eldöntetlen. Ennélfogva Nánás városa bitosan nem számíthat ez aggressiv jövedelemre.

— **Hajdu Szoboszló küldöttsége a fővárosban.** Hajdu-Szoboszló város közönsége Budapestre nagy követséget küldött, mely kózzorus költönknek, Jókai Mórnak félszázados írói jubileuma alkalmából a városi díszpolgári oklevelét át nyújtotta s a város különböző ügyeiben egyes minisztereknél tisztegett. A küldöttség Turay Albert polgármester vezetése alatt Adler Farkas, Szívós Géza, Fogthü János, dr. Hetényi Lipót, Padrah Sándor, Oláh Miklós, Körner Béla, G. Tóth Mihály, G. Tóth Tamás, Gáli János, Borbély János, Fürst Ödön, Czegléd Antal és Tökés Zsigmond urakból állt s szerdán délelőtt érkeztek a fővárosba. Az napi délután négy órára volt kitűzve a tisztelet W e k e r l e miniszterelnöknel, mint pénzügyminiszterrel, a küldöttség a szoboszlói kerület országgyűlési képviselője, P o l o n y i Géza vezetése alatt meg is jelent a pénzügyminisztériumban, hol azonban, mivel ugyanazon időben minisztertanács tartott, Lukács László államtitkár fogadta s megígérte, hogy a küldöttség azon kérelmét, hogy Szoboszlón a d o h i v a l á l l i t t a s s é k, beható tanulmány tárgyává fogja tenni, mikor a küldöttség a várból vissza tért, utközben találkozott Wekerle miniszterelnökkel, ki az után a legszívebben beszélgetett a polgármesterrel s kijenté, hogy ismeri Szoboszló kérelmét s hogy azt teljesíteni is fogja. Délután két órakor Hieronymi Károly belügyminiszternél tisztegett a küldöttség s arra kérte, hogy a vármegye legutóbbi közgyűlésén megállapított új közigazgatási beosztást mielőbb jóváhagyással lássa el. A miniszter a kérelem teljesítését annál inkább kilátásba helyezte, mert a megve új közigazgatási beosztása éppen az ő kezdeményezésére történt. Végül délután négy órakor gróf Batien András földmivelési miniszter fogadta a küldöttséget mely az augsburgi pusztára vonatkozólag a közbirtokosság által alkotott s már felvett ezelőtt felterjesztett szabályzat jóváhagyását kérte. A miniszter a legbarátságosabban fogadta a tisztelegőket s kilátásba helyezte az ügy mielőbbi elintézését.

— **Gazdászok ösmerkedési estélye.** A gazdasági tanintézet hallgatói a segélyegylet el-

nökválasztása körül folyó élénk korteskedéseket szombathoz egy hétre, a választás megejtése után nagy áldomással fejezik be, amelynek hivatalos neve: ösmerkedési estély. Ami persze nem arra való lesz, hogy a nemes ifjuság ott mutatkozzék be egymásnak s ott ösmerkedjék először. Az estélyen részt vesz a tanári karnak is több tagja.

— **Debreczeni író dícsősége.** Az országos gazdasági egylet a multkor nyílt pályázatot hirdetett a gazdasági becsléstan megírására. A pályamunkát csak vázlat szerűen kellett elkészíteni, fentartván magának a gazdasági egylet azt a jogot, hogy a legjobbnak ítélt pályamű tervezetét azután kidolgoztathassa. A nyertes Szűcs Mihály, a debreczeni gazdasági tanintézet tanára, ez ösmert jeles gazdasági író lett s most az országos gazdasági egylet őt bizta meg a becsléstan bővebb megírásával.

— **A városháza építéséhez szükséges előintézkedésekkel** a városi tanácsot bizta meg a szeptemberi közgyűlés. A tanács serényen hozzá is látott a munkához s már néhány nappal ezelőtt elrendelte, hogy az építési tervek készítésére vonatkozó hirdetéshez a mostani városháza alaprajzai, keresztmetszetei sűrűszen elkészíttessenek; a homlokzat pedig a környezettel együtt lefényképeztesse.

— **A debreczeni vadásztársulat** alapszabályát a földmivelésügyi miniszter visszaküldötte azzal a megjegyzéssel, hogy az e célból összehívandó új közgyűlésen következőleg módosítások: 1. felveendő az alapszabályokba, hogy a társulatba való felvétel megtagadása s az onnan való kizárás iránt hozott választmányi határozatok a közgyűléshez felebebezendők; 2. megfelelő helyen beillesztendő, hogy úgy a köz-, mint a választmányi üléseken szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt; 3. hogy a társulat vadászterületén elejtett vadakról az 1874. évi XXV. t. cz. 5 §-a értelmében lövegyzeteket vezetni és azokat faj-, darab-, szám- és érték szerint bemutatni köteles; 4. azon közgyűlési határozatok, melyek az alapszabály módosítását, a társulat feloszlását és ez esetben a vagyon hova fordítását czélozzák, foganatosítás előtt, a földmivelésügyi miniszterhez felterjesztendők.

— **Semsey Andor bőkezűsége.** Semsey Andor Hajduvármegye legelső virilistájának áldozatkészségéből a földmivelésügyi miniszter engedelmével a geológiai intézet két tagja hat hétre terjedő külföldi tanulmányutra ment, — hogy a nevezetesebb termőhelyeket tanulmányozzák s a fontosabb kőzetekből az orsz. geológiai intézet összehasonlító gyűjteményébe egy-egy mintapéldányt hozzanak. Dr. Szontágh Tamás, a kiküldött geológusok egyike már elutazott és Cseh-, Szász-, Porosz-, Magyarország és Sziléziát járja össze. Dr. Schafarik Ferencz már régebbi idő óta Görögországban tartózkodik s nem sokára haza is jön.

— **Menetdíjarséklés.** A kereskedelmi miniszter a nyilvános jelleggel felruházott hazai tanintézetek tanulmányi kirándulásaiban résztvevő tanulókat és tanárokat részére azt a kedvezményt adta hogy az államvasutak vonalain az illető tanintézet igazgató ágának hivatalos pecsétel ellátott igazolása alapján melyben az utazás célja, a bentazandó vonalrész és az utazó tanulókat és tanárokat nevei befoglaltatnak, személy- és omnibusz vonatoknál (nyosvonatok izárásával), a II. ik kocsi osztályban egy III. osztályú egész jegy és a III. ik osztályban egy III. osztályú féljegy utazhatnak. Enhez a kedvezményekhez csak az a feltétel van kötve hogy a kirándulásban a tanár vezetése mellett legalább tíz tanulóknak kell részt vennie.

— **Szatmár városa és a millennium.** Szatmár városa legutóbbi törvényhatósági ülésén, a Kölcsey kör indítványára elhatározta, hogy az ezredés ünnep alkalmára megírattja a város monografiáját. A városi tanács célja az író tisztelőjéül kézzel írt kéziratszerű forintos szá-

vazott meg s a Kölcsey-kört bizta meg, hogy a monografia megírására valamelyik ismertebb történetírónkat kérje meg.

— **Eljegyzés.** Neumann József debreczeni születésű, nagyváradi általánosan ösmert nagykereskedő, jegyet váltott Tausz Jakab ottani kereskedő kedves és szép leányával: Malvin kisasszonnyal.

— **A depr. ker. akadémiáról.** A debreczeni ker. akadémia növendékei között is nagyban folyik a kereskedés a felett, hogy ki legyen az önképzőkör elnök. A nagy többség jelöltje P a l l a v József IV. évfolyami hallgató. Főjegyző jelöltek B l a u Lajos III. é. és László Pál III. é. A titkárságra ketten pályáznak u. u. Lampel Nándor és Wittich Gusztáv III. évesek. Alélnök jelölt magyar szakban: B a k ó György III. éves és az idegen szakban Benedek Vilmos III. éves. Aljegyző jelölt Goldberger Lajos és Gerece Gyula III. évfolyambeli hallgatók. Pénztárnokjelölt Honis József III. év. Bizottsági tagokul jelöltettek: V a s s György, Zeffér István, Alexy Pál, Ruttkay Béla III. évesek; Hrehuss József Bakó György II. évesek; Rósenberg Lajos, Bignió Gyula, Temesváry Károly és Vigdorovics Hermann I. évesek.

— **A trachoma álláról** dr. Sárváry Gyula t. főorvos a belügyminiszterhez leendő fölterjesztés végett kimutatást készített, mely szerint szeptemberben 63 újabb trachoma — és 9 trachoma — gyanus eset merült fel; úgy hogy az előző időről származó s még gyógykezelés alatt álló esetekkel együtt szeptember végén Debreczenben 145 trachomás beteg és 9 trachoma — gyanus egyén volt.

— **A megyeházáról.** Hajduvármegye állandó bíráló választmánya f. hó 17-én a megyeház nagy tanácstermében ülést tart, melyen a törvényhatósági legőbb adót fizető bizottsági tagok — virilisták — névjegyzéke ellen beérkezett felszólamlások tárgyalatnak. — Hajduvármegye alispáni hivatalához érkezett távirat szerint Békés Gyulán az őszi országos vásár e hó 13-tól 15-ig engedélyeztetett.

— **Katonai felülvizsgálás.** A katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottság gróf Dégenfeld József főispán elnöklele alatt tegnapielőtt tartott ülést az „Arany Bika” szállodában. A polgári hatóság részéről jelen voltak mint jegyző dr. Medve Zoltán főispáni titkár és dr. Bruckner Ernő orvos. A honvédség részéről revjnyi Reviczky István tábornok dr. M a k a y ezred-orrossal és a csász. és kir. hadsereg részéről S u v i c h Jenő ezredes dr. B a z s u r ezred-orrossal. Előállott 10 hadköteles, a kik közül kettőt besoroztak, egy kórházba küldetett, egy fegyverképtelennek nyilvánítottatott, a többi visszavetették.

— **A hadmentességi díjt fizetni kötelesek** felszólítottak hogy f. é. hadmentességi díj-fizetéseket e hó 15-ig befizetni el ne mulasztassák, mivel azon túl fizetők kamat és eljárási költséget is fizetni kötelesek.

— **Meglopott utas.** F a r k a s Sándor h. szoboszlói illetőségű földmivés tegnapielőtt este a 11 órakor Szoboszló felé menő vonatot várván, az iadóház előtt egy padon elszunyadt, mialatt valaki a mellényére kötött zsebkönyvét, melyben 18 frt papírpénz és néhány krajczár volt, — levágta. Zsebében volt még egy 10 frt értékű ezüst óra is, a melyet szintén elvittek. A rendőrség a legerélyesebb nyomozás mellett sem volt képes ez ideig kipuhatolni.

— **Csakugyan ázsiai kolera.** A belügyminiszter tudtára a városi tanácsal, hogy az ezelőtt három héttel kolera gyanus tünetek között kimult M. Kiss Gábor halála okául a nakteioziai intézet ázsiai koleraát állapított meg. — Minthogy annak idejében minden övintézkedés megtörtént, azóta pedig újabb gyanus eset nem merült föl: a miniszter e leirata iuté kedét nem igényelt.

— **A debreczeni ügyvéd kamara** választmánya közönségesen, hogy Medgyessy Zsigmond ügyvéd Karczag székeiyyel az ügyvédek névjegyzékébe felvétetett,

— Találtatott. A II-ik kerületi rendőrkapitányságnál egy Mór Lajos gépész-lakatos nevére kiállított bizonyítvány van letéve, melyet az u'czán találtak. Tulajdonosa átveheti ugyanott.

— Vásárok. 1. Az aradi őszi országos vásár 1893. November 3, 4, 5, 6-án; 2. A B.-Szt.-Mihályi 1893-ik év Október 19-én 3. A szeghalmi pót, országos vásár 1893-ik év Október 16 és 17-én fog: megtartani. 4. Bekés-Gyulán az őszi országos vásárt e hó 13-tól 15-ig tartják meg.

— Lapunk zártakor értesülünk, hogy Stoll Károly megbetegedése folytán a holnapra kitűzött „Parasztbecsület“ elmarad.

Törvénytörési esernök.

* **Tolvajok és sikkasztó** Még a múlt év augusztus havában történt, hogy Tóth János és Ecsedi Bálint b.-ujvárosi lakosok beszélték a Hatvan-utczán levő Kecskéféle házba, a hol megsejtték, hogy a padon több rendbeli ruhanemű van feltéve száritás végett. Összebeszéltek; mialatt Tóth János a padon összeszedte a ruhákat, azalatt Ecsedi Bálint alól a létra mellett őrt állott. Észrevétlenül sikerült nekik odább állani. A zsbivásárban csipték meg őket, a hol a ruhákat értékesíteni akarták. A helybeli kir. törvénytörési büntető tanácsa, melynek tagjai voltak: Mocsy József elnök Konrád Sámuel és Hoffman József bírák, Berger Andor jegyző és dr. Simonffy Béla kir. alügyész, az elsőrendű vádlottat Tóth Jánost egy évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre, Ecsedy Bálintot pedig 3 havi fogházra ítélte. Vádlott és kir. ügyész is belenyugodtak az ítéletbe s így az azonnal jogerőre emelkedett. — Ugyanezen büntető tanács Vajor Ferencz 24 éves róm. kath. gálospetrii illetőségű napszámost, mert a Bodor Dániel által őrizetára bízott 7 frt értékű gubát Érmihályfalván egy oláh cigányának 4 frt 50 krért eladta — sikkasztásért 6 havi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet ez esetben is jogerős lett.

* **Satópör prépost és szerkesztő között.** A budapesti sajtóbírótság és esküdtszék előtt tegnap tárgyalták Oltványi Pál szegedi prépostnak a sajtópörét, a melyet Kulinyi Zsigmond szegedi kereskede mi kamarai titkár és lapszerkesztő ellen „becsületsértés és rágalmazás“ czim alatt indított meg. Az egész perpatvar egy iskolai értesítőtől származott, a melyet a panaszos szerkesztett a vezetése alatt álló leányiskoláról és a mely a maga nemében példátlan kuriózum. Kü önben a bizonyítási eljárás rövid idő alatt és egész csendben ment végbe. Vádlottat Babó Emil orsz. képv. védte, a távollevő panaszoszt pedig Hortoványi orsz. képviselő, a „Magyar Állam“ szerkesztője képviselte, a ki fáradhatatlan buzgalommal vetette vissza az esküdtek közül a zsidó hitű esküdteket. As esküdtszék fél órai tanácskozás után vádlottat ugy a becsületsértés, mitt a rágalmazás vádjá alól nagy többséggel felmentette. A közönség a verdit kihirdetését éljenzéssel fogadta.

Tóbiás titka.

— Szemérmes történet. —

Hinein!
Belépett e szóra az én Tóbiás barátom. Azután leborult a szőnyegre s szívzaggató hangon kiáltozá:

— Ez-aiás végem! végem! végem! fokozatosan emel a hangot oly erősen, hogy roz-zant szobám falait már-már féltetni kezd'em.

— De Tóbiás, hát mi bajod? Mondd, önts, önts, tölts belém bánatodat, a meny-nyire lehet, osztozom benne.

Leikes hangu frázisaim hatottak. Tóbiás nagy s k-serű könnyeket hullatva, elkezdett csuklani. Szívet zuzó hangon me-kegé:

— Ah, — vé—ge bol—dog—sá—gomnak. Igen! S kezdé:

— Elment a princípálisom, jó Makos

gazda, tudod, az a tarfejű ügyvéd, ki több pert vesztett már el, mint a hajszála. Elment.

Magam maradtam az irodában.

Volt kaparni valóm elég. A Schwarzgeld c a Rákóczy-Borech ügyben épen az elleniratot kellett beigtatnom a jegyzőkönybe, melyet nagy kéreessel hozott elő princípálisom.

Egyszerre bejön, ki, ő.

Ki ez az ő? Ő, kinek szeméi bájosan ké-kek, valamint a farkósbot által össze-vissza si-mogatott emberi hát, haja fekete, akár a ké-ményseprő zsebkezdője, s keble, — jobban dagadt az Adria hullámainál.

Ő volt. A princípálisné. Odajött hozzám az angyal s megszólalt. Ah, e szó:

— Tóbiás ur, nincs itthon a férjem.

— Ühüm, — viszonzám elragadtatva.

— Tóbiás, — fűzé ő tovább a beszéd fonalát — az alka'om csábit.

Felvetem zöld szeméimet s szemlélődtem

Ő oda ült mellém s szól, akár Sándor Emil, mikor legékeszülöbben declamál:

— Tóbiás, Tóbiás! Érted epedek, szeret-tek, meghalok érted.

— Ah, mi érzés kapott el. A mint rá-néztem arra a viruló asszonyra, akkor . . .

akkor elgondoltam ime, e nő megakarja becs-teleníteni férjét, a jeles ügyvédet, ki fáradsa-gos munkával keresi a neje fényezéséhez szük-séges tömérdek pénzt.

Elgondoltam, mily nyomorult, hitvány pá-ra vo'nék én, ha megcsálnám a bennem vakon bizó, nemeslelkű embert.

Elgondoltam, mennyit vétkeznék a fele-baráti szeretet magasztos törvénye ellen, ah mindezt elgondoltam.

Könnyekbe tört ki. Nem értettem.

— Tóbiás, beszélj — helyes, nagyon szé-pen cselekedtél, ha ezekre gondoltál a szép asszony csábitó szavaira. Nagyon szép . . .

Tóbiás e szavakra felngrott.

Azután ujra imára kulcsolta kezeit, s zo-kogva, szaggatottan mondá.

— Jól van, tudd hát meg, lelkem Ézsa-jása, mindezeket csak a z u t á n g o n d o l t a m e l, m i k o r m á r — k é s ő v o l t.

Elszaladt s hogy úgy fejezzem be ez ap-ró históriát a hogy a mesékben van „szaladt, szaladt s még most is szalad, ha meg nem unta.“

Krónika író.

Egy házasság a II. császárság alatt.

Malot Hectortól.

MÁSODIK KÖTET.

(Folytatás)

46.

XX.

Azt álitván, hogy örvend nézőinek, Mé-ziolle nem szóló őszintén. Ellekezőleg igen ter-hére voltak ezen nézők. Azon óhajtatás daczára, hogy Sainte Austreberthe bámulatra indítsa, azon végzé, hogy legcsekélyebb kényszert sem gyakorolt önmaga felett, előtte. De, ezen kar-zat előtt vigyáznia kellett magára, önuralmát megtartania, és nem engedni Sainte Austreber-thenek ezen végső győzelmet. Lehajtá tehát kéz-előit, begombolá inge gallérát és játszott.

— Mennyire vannak? kérdé de Cheylus ur.

— Kétszázötvenöt játszmát veszíték, vála-szolá Méziolle.

— Hat játék kártyát elhasználtunk, mondá Sainte Austreberthe.

Természetesen nem készpénzre játszottak de mindegyikök az eredményt egy lapra je-gyezte, és minden tizedik játszma után össze-hasonlították, hogy vajjon egyez-e az.

— Óhajtták, hogy jegyezzek? kérdé de Cheylus ur.

Ezen ajánlat elismeréssel fogadtatott és a két játszónak minden eltöglaltságtól menten, csak játszani kellett.

Méziolle elveszté délelőtti pirosságát és a lámpafény a'att ugy el volt szintelenedve, mint egy holttest. Midőn Sainte Austreberthenek kel-lett osztani, felhasználta ezen pillanatot, hogy az asztalra könyökölve nyugodjék s fejét előre bocsátá, mely néha egészen kezeihez lebukott.

Azonnal ismét felegyenesedett, kártyáit kézbe

vette, de nehezen birta rendezni és még nehe-zebben kiadni azokat a zöld posztóra. Kézze-lyezhető volt, hogy nem azért játszik már, hogy valamit visszanyerjen, hanem azért, hogy Sainte Austreberthe kifárasztás által legyőzze, s utolsó maradván az asztalnál, így nyerje vissza tar-tozását.

Borzasztó volt a két ellentélnek ezen el-fáradása s a karzat meggyőződhetett kimerült-ségükről. Ez különösen észrevehető volt azon perczen, midőn a nap felkelt s első sugárai el-homályosítani kezdte a lámpát, őket teljes fel-bomlásban mint két haldoklót világítá meg: szörnnyü volt nézni őket.

De ezen felosláznak fokozatai voltak, s az sokkal előbbre volt Méziollenál, mint Sainte Austreberthenél. Ez tartá még magát s nála még az akarat némi maradványa érezhető volt, míg ellenfelénél már semmi sem volt, sem testi sem lelki erő. Az már nem volt egyéb, mint egy lomha hústömeg, mely mozgott a nélkül, hogy tudni lehetett volna, miképen.

— Valamit magokhoz kell venni, mondá de Cheylus ur; az éhség s talán a reggeli hideg az, a mi önöket elgyengíti.

— Szivesen, válaszolt Méziolle.

— Mit kíván? egy pohár bort, egy tá-nyér levest?

— Egy pohár bort, saunterneit; teljesen kiszáradt a nyelvem. az meg fog könnyebbiteni.

Nem azt kellett volna mondania, hogy ki-száradt, hanem dagadt annyira, hogy beszélni alig birt; szavai torkába rekedtek, s hangja egyszerre megtört.

Egy pohár bort hoztak neki, melyet nehe-zen birt meginni. Alig hogy az utolsó kortyot lenyelte, midőn hátrahanyatlott, azután előre-csuszott székén, fejével az asztalra bukott. Még annak idején feltartóztatták, nehogy a padlóra csuszszék.

— Meghalt? kérdé de Cheylus ur nem kissé megijedve.

— Csak megveretett, mondá Sainte Aus-treberthe; uraim, önök tanuim, hogy Méziolle ur az első, ki az asztalt elhagyja, ő épen 70,000 frankot veszít.

Csengettek, és két inas jött be elvinni az elaludt vagy elájult Méziollet.

Sainte Austreberthe felkelt, de alig hogy lábain állt, megtántorodott. Mégis volt anyi ereje, hogy az asztalba megfogózkodott; valaki felé közelepett kezét nyujtva, mosolygott.

— Köszönöm, ez semmi; csak elszédültem egy kissé. Jó éjszakát, uraim.

És, nem akarva, hogy segítségére legye-nek, szobája felé igyekezett, ugy menve, mint egy részeg ember.

De Cheylus ur, ki eddig Méziolleal volt elfoglalva, felkeresé őt mialatt vetkezett.

— Nos, kérdé Sainte Austreberthe, ho-gyan van?

— Lefektettem, alszik s ugy látszik, hogy könnyebben lélekezik.

— Ha felébred, jó lesz egy üveg szódát megitatni vele.

— S ön, kedves barátom?

— Oh! nekem nincs egyébre szükségem, mint kinyujtózodni és aludni.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **A „vigécz“ szerelme.**

M e n y a s s z o n y (pirulva): Igazán nem voltál szerelmes?

U t a z ó (leikesen): Esküszöm, hogy ebben a cikkben eddig még nem utaztam.

* **A helyrehozott tapintatlanság.**

„Nézz csak kérem azt a feketeszakállu embert a punch-kannánál. Már a tizenkettedik pohár ponchot önti le.“

— „Látom, a — férjem.“

— „A férje? . . . azt akartam mondanai, hogy mily remek ember. Tizenkét pohárral is megiszik anélkül, hogy megkötyanna neki. — Az én férjem már két pohár után ugy bög, mint a m-dve. — Beh irigylésre méltó assz-zony ön!“

* **Tánczolhat.** Egy alföldi faluban medvét tánczoltatnak. Két szürös atyafi bámulja a medve valczert, miközbe az egyik, ki sohasem látott medvét, megszólal:

— Hallja kend, — koma, — ugyan hogy hívják ezt a fertelm's „férgét”?

— Medve, — komám, — medve.

— Hát osztán van-e neki felesége?

— Hát hogy vóna mán.

Az atyafi megvakarja a kucsmája alatt, s mondá:

— Na, most már értem, miért tánczol olyan jókedvűen.

Az állhatatlan szív
Magának is nem hív,
Másmak is jár vesztére;
Kuvasz szénán fekszik,
De benne nem eszik,
Nörög éhült ökörré;
Harang is csak hirdet,
De maga nem mehet
Templomba a misére!

Beniczki Példab. k.

A ki nekem azt mondja: gondolkodjál úgy, mint én, mert az Isten megbüntet, csakhamar azt fogja mondani: gondolkodjál úgy mint én, különben megöllek.

Valtaire.

A mennyire kártékony ittassnak lenni, gyakran annyira hasznos annak látszani.

Ovid.

* **Rómeó és Julia hol éltek?** Shakespeare hagyományok szerint Veronában lakott volna a szép Julia, a Via Capellán mutogatták is hűségesen a szülői házat, a Vicolo S. Francesco corso-n pedig egy kertben állítólag az ő hamvait rejti magában egy középkori sarkophág — hanem most valószínűleg nemzetközi kérdéssé nővi ki magát ez a kérdés. Mert egy francia tanító meg Veronne-ban (Lot és Garonne departamentban) fedezte fel a történet színhelyét; a Capulet és Montague családok ott laktak Veronneban s Romeo ur is arra a vidékre való volt. Persze a kérdést bajos lesz háboru nélkül eldönteni. Vagy pedig Veronában is, Veronneban is mutogatni fogják a Julia születési házat.

* **Mascagni zenéjéről és magáról.** A S. James Gazette interview-ot közöl, melyben a lap egyik képviselője elmondja a Londonban tartózkodó Mascagnival való beszélgetését.

„Munkáimnál teoriáim, vagy előzőleg megállapított eszméim nincsenek,” mondotta a zeneszerző. „Nincsenek rokonszenveim vagy ellenszenveim a művészetben, nem ismerek állandó mintát vagy modellt. Meg kell azonban vallanom, hogy szeretem a „humánus” tárgyat. A fantasztikus eddig kevés vonzóerőt gyakorolt rám. Bár teoriáim nincsenek, nézeteim vannak. A következő példa megvilágítja helyzetemet: Mikor egy sereg szituációt és jelenetet zenére akarok átírni, más szóval, ha egy szöveghez zenét kell komponálnom, — első gondolatom az, hogy minél rövidebb és velősebb legyen, mi a könyvben nem közvetlen színpadi hatású kiküszöbölöm s a mit mondani akarok, azt azonnal a legkifejezőbb módon kimondom. Továbbá arra törekszem, hogy zeném ne csak a szituációt kommentálja hiven, hanem oly színezetű legyen, mely az egész mesével, a jellemekkel, a környezettel összhangzásban legyen. Például az én szicíliai parasztjaim úgy énekelnek, úgy veszekednek és imádkoznak, mint valóságban a szicíliai parasztok. Az én elsőségi parasztjaim egészen másképen viselkednek. Gyors munkás vagyok és — ne vegye szerénytelenségnek — ösztönöm megmondja, mi fog hatni a színpadon, a mit mi „teatralitá”-nak nevezünk. Természetesen nem születtem ezekkel a tulajdonságokkal, de a tapasztalás könnyen és gyorsan megtanított rájuk. Azonkívül szívesen hallom a jó tanácsot és azonnal elfo-

gadam, ha jónak tetszik Eszméim akkor jönnek, mikor dolgozom. Előre nem tudom — és nem is törődöm vele — hogy mit fogok írni, azaz lelkemben nem készítem elő melodiáimat. De a mint a munkába fogok, előröpkednek az eszmék, kombinációk stb. Ujító vagyok s egy iskola fejének neveznek. Az első címre büszke vagyok, a másodikat visszautasítom. Az iskola az utánzást jelenti és mi sem árt jobban a művészet érdekeinek, mint az utánzás. Ha Cavalleria operám sikere nem eredményezett volna egyebet, mint hogy száz Cavalleriát szült, jobb, ha meg se irtam volna. Másrészt tudom, hogy sikerem hazám fiatal komponistáit friss munkára ösztönözte s műveik közül néhány, mint az I. Pagliacci, Mala Vita és Jilda rendkívül érdemesek s rám nézve nagyon kellemes, hogy azt hihetem, hogy én magam is hozzájárultam fölbuzdulásukhoz.”

A társalgás végén megjegyezte Mascagni, hogy ő hátom fiu atyja és büszke arra, hogy családját munkájából minden szükségtől megóvja. A szerencse hirtelen érte.

Közgazdaság.

* **A debreczen-füzes-abonyi vasut a pénzügyi bizottságban.** A kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalása során a pénzügyi bizottságban szóba került a debreczen-f.-abonyi vasut forgalmi szerződésének a módosítása is. Pázmándy Dénes kérdezte, hajlandó-e a miniszter megismertetni az e vasutra nézve kötött átmeneti forgalmi szerződést, mert a vicinális törvény nem jogosítja fel oly szerződés kötésére, melyben pótszubszenczió adatik. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter e felszólalásra kijelentette, hogy a füzes-abony-debreczeni vasutnál nincs szó a szabványszerződéstől való eltéréstől vagy forgalommegosztásról, csak a vasut helyzetéből származó tarifai technikai rendezésről, a mit más vasutaknál is adminisztratív uton létesítettek. A megállapodást szívesen rendelkezésére bocsátja a bizottságnak.

* **Külön vonatok a nyiregyházai vásárra.** A nyiregyházai országos vásár alkalmából h e t f ő n f. h ó 16-án az alább felsorolt viszonylatokban külön személy vonatok fognak közlekedésbe bocsátatni.

A. Szerencs-Nyiregyháza.

Szerencs	indul	5 óra	10 perczkor	reggel.
Mád Zombor	"	5 "	21 "	"
Tarczal	"	5 "	38 "	"
Tokaj	"	5 "	56 "	"
Rakamaz	"	6 "	11 "	"
Vaskapu	"	6 "	20 "	"
Virányos	"	6 "	28 "	"
Királytelek	"	6 "	41 "	"
Dessewfy	"	6 "	56 "	"
Nyiregyháza	érkezik	7 "	15 "	"

B. Debreczen-Nyiregyháza.

Debreczen	indul	5 óra	50 perczkor	reggel.
Hadház	"	6 "	27 "	"
Téglás	"	6 "	37 "	"
Ujfehértó	"	7 "	06 "	"
Nyiregyháza	érkezik	7 "	35 "	"

C. Nyiregyháza-Szerencs.

Nyiregyháza	indul	5 óra	10 perczkor	délután
Desewfy	"	5 "	30 "	"
Királytelek	"	6 "	01 "	este
Virányos	"	6 "	11 "	"
Vaskapu	"	6 "	20 "	"
Rakamaz	"	6 "	31 "	"
Tokaj	"	6 "	51 "	"
Tarczal	"	7 "	08 "	"
Mád-Zombor	"	7 "	25 "	"
Szerencs	érkezik	7 "	36 "	"

Szomszéd forgalmu jegyek a kiindul. állomáson a visszautazásra is válthatók, ha a visszautazás ugyanazon napon történi. A t. c. közönség saját érdekében kéretik ezen könnyítést figyelembe venni, hogy az által Nyiregyháza állomáson a személypénztárnál az utasok torlódása lehetőleg csökkentessék. Debreczen, 1893 évi október havában. Az üzletvezetőség.

* **A termés H. Szoboszlón.** A gazdasági takarmányok beszállítása után megkezdődött a tengeritörés. Igen sok tengeri termett. Tartósan jó idő jár a tengeritörésre. A tengeri szeme szép piros színű. Egyebet sem látunk az utcán, mint rogyásig rakott tengeris szekereket. Kataszteri holdankint 80--100--120 vékát adott csöstit. Szemre 12--14 métermázsát. A csövös tengeri métermázsáját 1.90--2.— forintért szedik, szemes tengeri 3.60--4.— forint. Négy vékás zsákkal csövös tengeri —.90--1.— forint. A szőlő nálunk még éretlen, savanyu. A hol a permetezést elmulasztották, nem termett semmi, vagy nagyon silány az eredmény. Őszi sárjunk kielégítő. Takarmányneműekben ha nincs is bőség, de a szükséglet tökéletesen fedezve van. A szarvasmarhák ára alacsony.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenör” részére.

Budapest, október 12.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv ennek megfelelő lévén, az iránzat csendes maradt és így a forgalmazott 24.000 mm. változatlan áron talált vevőre.

Ela dások:

Tiszavidéki 200—80 mm. 7.70 frt, 200—79 mm. 7.62 frt, 100—78 mm. 7.45 frt, 100—85 mm. 7.30 frt, 100—77 mm. 7.30 frt, 100—76 mm. 7.10 300—75 mm. 7.10 frt.

3 havi időre.

Zab 6.85—7.20 frt.

kézpénzfizetés mellett.

Árpa nagyon lanyha, anélkül hogy egyáltalán vevő volna 20—30 krral olcsóbb.

Határidőüzlet. A külföld de különösen Amerika ma is lanyhult iránzatot jelzett minden cikkre. A mi piacunk ennek dacára — habár lanyha is — de alig 1—2 krnyi árcsökkenést szenvedett. Különböző rendkívül csendes, kedvetlen minden élet nélküli üzlettelenség uralkodik, úgy hogy árulásmázt alig tapasztaltunk.

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a szept.—okt.	7.16—7.18
márcz.—ápril-ra 1894.	7.62—7.64
R o z s őszre	5.73—5.75
tavasza 1894	6.23—6.25
Tengeri szept.—oktre	4.88—4.90
máj.—junra 1894.	5.08—5.09
Z a b szept.—okt.	6.93—6.95
márcz.—áprilra 1894	6.82—6.83

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a szept.—okt.	7.15—7.17
márcz.—ápril-ra 1894.	7.61—7.63
R o z s őszre	5.71—5.73
tavasza 1894	6.21—6.25
Tengeri aug.—szeptre	4.88—4.90
máj.—junra 1894.	5.08—5.09
Z a b szept.—okt.	6.93—6.95
márcz.—áprilra 1894	6.82—6.84

Felmondások nincsenek.

Időjárás: derült, meleg.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. okt. 12-én.)

Államadósság:

	116.—	116.30
Magyar aranyjárdék 4% — — —	116.—	116.30
vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	126.—	127.—
" koronajárdék 4% — — —	93.50	94.—
" regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	99.75	100.50
Oszttrák aranyjárdék 4% — — —	119.—	119.50
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	96.75	97.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	142.50	143.50

Részvények:

	410.—	410.50
Magyar hitelbank részvény — — —	410.—	410.50
Oszttrák hitelrészvény — — —	334.80	335.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	114.25	115.—

Sorsjegyek:

	127.50	128.25
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	127.50	128.25
Oszttrák földhitel sorsjegy 3%-os	114.75	115.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	12.—	12.50
Oszttrák " " " " — — —	18.75	19.25
Olasz " " " " — — —	13.25	13.75
Bazilika sorsjegy — — —	9.75	9.25
Jó-szív " " " " — — —	3.15	3.40

Cs. és kir. arany
20 frankos arany
20 márkás arany
Sovereignes

Budapest-közbán

Október

I. Magyar els

kint 400 kigr

Öreg közép (1

sulyban —

kint 320 kilog

krig. Fiatal

kilogramm su

könnyű (páro

46—47 krig

(páronkint 28

krig. — Kö

sulyban) 43

220 kigr. teri

A

Brünni

Debrece

Idény-bérlet

Páros

Holnap Sz

PARA

Dalmü. Irta:

jét s

Santuzza

Lola —

Turidu

Alfio —

Lucia —

Pórok, pórk

G r

Vigjáték 1

XI. Lajos

Grengoire Péte

Feurniez Simo

Le Daim Oliv

L uiza, Fourni

Nicole, öz. A

A király apr

skót testőrség

Holnapután

A

S

T. F. I.

ember kalap-

kámb ur az i

szöntést. W

hogy öbbecke

ben. Abban i

hazafi találva

dotta, hogy

téren, a kikk

terén.

„Vizs

Ruh” stb.)

trófa sikerült

n e m-“jével

Molt

grófnő, a ki

g y ű n g é

Pénzszemélyek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.90	6.04
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	12.43	12.47
20 márkás arany	—	—	10.03	10.08
Sovereignes	—	—	12.61	12.69

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Oktober hó 12. Hízott sertés árak:
 I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) — krig. — Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 42.5—43. krig. Fialat közép (páronkint) 251—320 kilogramm sulyban 43—44 krig. — Fialat könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban) 46—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 41.5—42 krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 43—44 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 46—47 krig.

A kis lutri huzásai.

— Október 11-én. —				
Brünni	24	79	76	87 55

Debreczeni városi színház.

Idény-bérlet 12. szám. I. Kis bérlet 12. szám Páros. Páros.

Holnap Szombaton, 1893. évi okt. 14-én:

PARASZT BECSÜLET

Cavalleria Rusticana.

Dalmü. Irta Targioni-Tozzetti és Menasci. Zenét szerzette: Mascagni Péter.

S z e m é l y e k:

Santuzza	—	—	Sugár Aranka.
Lola	—	—	Galyasi Paula.
Turidu	—	—	Stoll Károly.
Alfó	—	—	Ferenczi József.
Lucia	—	—	Locsarekné G.

Pórok, pórnők. Történet egy Sicíliai községben.

Ezt megelőzi:

Grengoire.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Bauville Tódor.

S z e m é l y e k:

XI. Lajos	—	—	Sándor E.
Grengoire Péter	—	—	Tapolezai D.
Fourniez Simon, kereskedő	—	—	Krémer Jenő.
Le Daim Olivér	—	—	Hevesi Gábor.
Luzia, Fourniez leánya	—	—	Cserni Berta.
Nicole, özv. Andryné, Fourniez huga	—	—	Horváth Paula.

A király apródjai, Fourniez szolgálói, tiszték, ijaszok a skót testőrségből. Történet, Toursban, Fourniez Simonnál, 1469. évi márcziában.

Holnapután Vasárnap, 1893. évi okt. 15-én:

A VERES HAJU.

Lukácsy népszínműve

Szerkesztői posta.

T. F. Igen természetes, hogy uri embernek uri ember kalap-levevéskor — kalappal köszön. Minél inkább ur az illető, annál nyájjasabban viszonyozza a köszöntést. Wekerle miniszterelnök, Csekonics gróf stb. hogy többeket ne említsünk — példányképek e tekintetben. Abban igaza van, hogy sok nagyképű és nagyszájú hazafi találva szízenhetett fel, mikor Wekerle kimonodta, hogy sok emberrel szoritunk kezet, a politikai téren, a kikkel ezt nem szívesen tesszük a gentleman-ség terén.

„Viszhang.” Mondtuk, hogy a versek nem sikerültek. A Heine-féle viszhang-verset („In Grab' ist Ruh' stb.) utánonta volna, ugy-e bár? Csak az első trófea sikerült, a második (a maga „N e m, n e m, n e m”-jével) határozottan kómikus.

Mellette. Csakugyan volt egy Oldofredi grófnő, a ki verseket írt, még pedig németül és gyöngén.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1893. október hó 1-től. —
 (Egységes vasuti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest felé (gy. v.)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé	délután 3 ó. 32 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután 3 ó. 51 p.
	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Miskolcz—Kassa felé (Misk.-tól gy. v.)	reggel 8 ó. 45 p.
	este 8 ó. 05 p.
1) Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután 3 ó. 58 p.
	(m. á. v.-tól reggel 5 ó. 48 p.)
H.-Büszörmény—Büd. Sz.-Mihály felé	vásártérről 6 ó. 04 p.
	(m. á. v.-tól délután 3 ó. 37 p.)
	(vásártérről 3 ó. 50 p.)
2) Füzes-Abony—Kassa felé	m. á. v.-tól reggel 5 ó. — p.
	vásártérről 6 ó. 13 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-tól d. u. 4 ó. 03 p.
	vásártérről 4 ó. 15 p.

Budapestre érkeznek:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u.	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 " " " " " " " " " "	8 ó. 05 p.
az este 10 ó. 31 " " " " " " " " " "	reggel 5 ó. 50 p.

1) Kassára érkeznek este 11 ó. 02 p.
 2) F.-Abonytól gyorsvonat.

Debreczenbe érkeznek:

Budapest—Nagyvárad felől	délután 3 ó. 31 p.
	este 7 ó. 09 p.
	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel 7 ó. 55 p.
	délután 12 ó. 16 p.
	este 10 ó. 16 p.
	reg. el 8 ó. 07 p.
Kassa—Miskolcz felől	déli 12 ó. 06 p.
1) Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli 12 ó. 20 p.
Kassa—Miskolcz felől	este 7 ó. 20 p.
	reggel 8 ó. 09 p.
	m. á. v.-hoz 8 ó. 17 p.
B.-Szt.-Mihály—	vásártérről 7 ó. 41 p.
H.-Büszörmény felől	vásártérről 7 ó. 50 p.
	(m. á. v.-hoz 7 ó. 50 p.)
F.-Abony felől vásártérről	reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz 8 ó. — p.
2) Kassa—F.-Abony felől	vásártérről délután 5 ó. 16 p.
	m. á. v.-hoz 5 ó. 25 p.

Budapestről—Debreczenbe indul:

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező sz. v. reggel	8 ó. 25 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután	1 ó. 55 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " " " " " " " " "	sz. v. este 7 ó. — p.
" " 2 " 40 " erk. sz. v. (P.-Ladánybau	átzáróval) este 9 ó. 15 p.

1) Kassáról indul reggel 4 ó. 55 p.
 2) F.-Abonyig gyorsvonat.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Jövedelmező képviselést

nyerhet egy legjobb hírű bankcégnél egy minden irányban megbízható, KERESKEDELMILEG JÁRTAS ERŐ.

Referenciák kéretnek.

Ajánlatokat „A Z 17” alatt továbbít

M. Duker, Annoncen-Expedition, WIEN VI.

Hurka-estély.

A Nagy-Csapó utcán 330. sz. a.

Törő Imre-féle helyiségben levő

„CSOKONAY”-hoz címzett

több kényelmes szobából álló vendéglőmben

holnap, szombaton este

HURKA-ESTÉLY

lesz, melyre a t. vendégeimet s a n. é. közönséget tisztelettel meghívom s biztosítok minden t. megjelenőt, hogy jó ételt és kifogástalan bort szolgáltatok fel.

Debreczen, 1893. okt. 13.

PÉTER PÁL

vendéglős.

N. Csapó-utca Törő ház

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. közjegyző Bernáth Jenő debreczeni lakos, mint Rosenberg Mór nagyvárad kereshető megbízottjának kéremére ezennel közhírré teszi, hogy a Deutschaender és Pollák budapesti cég részére a magy. kir. államvasutak debreczeni állomásánál lerakott **600 m. m. szalma** a folyó október hó 16-ik napján d. u. 2 órakor — a fenjelt helyen megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Debreczenben 1893. évi október hó 12-ikén.

(P. H.) Paksy Imre

kir. közjegyző.

KLYTHIA A bőr apolására.
Az arczsin finomítására és szépítésére ZSIRPOR

Legelegánsabb toilette-, bali- és salonpor. Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Hölgyektől elősmérő nyilatkozatok.

Taussig Gottlieb

Finom toilette szappanok és parfümek gyára, főrakár:

WIEN, I. Wollzelle Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zinházi színésznő Bécsben.
 Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
 Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
 Palmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien” színházban.
 Odilon Heléna, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
 Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.

Kapható Debreczenben:

BAUM MIKSA árúházában

és a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésekben.

Kardos Lászlónál

KOSSUTH UTCZA.

Valódi vásznak.

Diszes kávékészletek.

ASZTALNEMŰEK (Szepességi).

Complete kelengyék.

Igen nagy raktár
ágyterítőkben.

Gyapju és selyem alsó szoknyák.

(H. b.)

Az összes orvosi tudományok tudora

Dr. Borbély Imre

specziális fogorvos

lakását f. hó 1-től

a **RANUNKEL-féle háztól a**

HAJDU GYULA-féle házba

(Piacz és Csapó utca sarkán, szembe a Bika-szállodával) I. emelet tette át.

Kapu bejárat a csapó utcáról.

Rendel: d. e. 8-12-ig.

d. u. 2-5-ig.

Jutányos, szabott áron

kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél:

Divatos női ruhaszövetek,

Francia flanelek, Kasán, Moldon,
legújabb flanel, selyem és bársony

BLUZOK,

szines és fekete selymek,

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők,

Gyermek ruhácskák és felöltők,

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok és nadrágok

téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói és Gácsi posztókban.

SZŐNYEGEK,

függönyök,

ágy- és asztal-terítők,

butórszövetek, viaszkos vásznak

takarók és löpökróczok

SZABÓ LAJOS FIAI czégnél.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“ kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabb a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.